A°. 1837. N. 148.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 4 DECEMBER.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 4den December.

Men meldt uit 's Gravenhage van den 31sten dezer:

Gisteren zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest, tot het onderzoek der ontwerpen van wet nopens de Nationale Militie en de woelingen, welk onderzoek, zoo men vernoemt, reeds ten einde gebragt is. Heden zijn de afdeelingen andermaal bijeengekomen, ter overweging van het ontwerp van wet, houdende wijziging in de staatkundige bepalingen, bij den overgang van de buie tot de nieuwe weigeving.

— Van Hoogerheden is thans verschenen, hoofdzakelijk ondenverpen de rekening wegens de algemene begrooting van inkomsten en uitgaven over de dienstjaren 1832 en vroeger tot 1836, opleverende het algemeen overzigt van den toestand van 's Rijks schatkist op het tijdstip van 1 Januarij 1837, en bevattende tevens afzonderlijke aanwijzing van de ontvangsten en uitgaven gedurende den jare 1836. Daaruit blijkt, dat het voordeelig slot van de dienstjaren 1835 en vroeger, op 1 Januarij dezes jaars, beliep *f* 411,753.08; dat 's Rijks inkomsten over het dienstjaar 1836 waren geraamd op *f* 49,606,165.86, werkelijk hebben opgebragt *f* 48,728,153.39½, zoodat er minder ontvangen is dan geraamd was *f* 877,350.54½. Beneden de raming zijn gebleven: de directe belastingen *f* 44,843.56, de accijnsen *f* 1,622.749.50½ aan hoofdsom en *f* 354,820.63 aan opcenten; te zamen *f* 1,977,570.13½. Daarentegen hebben de raming overtroffen: de registratie-, successie-regten, enz. met *f* 406,539.04, de inkomende en uitgaande regten met *f* 398,420.17, de posterijen *f* 28,898.29, het regt van waarborg op de gouden en zilveren werken met *f* 28,400.29½, de loterij met *f* 17,858.25 en de buitengewone inkomsten met *f* 164,750.93½.

De directe belastingen hebben in 1836 opgebragt *f* 16,715,910.98½, de registratie-, successie- en andere regten *f* 7,406,599.04, de inkomende en uitgaande regten *f* 3,448,420.17, de accijnsen *f* 15,798,679.68½, de posterijen *f* 1,458,898.29, het regt van waarborg op de gouden en zilveren werken *f* 158,400.29½, de loterij *f* 117,858.25; uit de geldmiddelen der Overzeesche Bezittingen is bijgedragen *f* 3,000,000, de buitengewone inkomsten hebben bedragen *f* 664,750.93½, door het Amortisatie Syndicaat is aan 's Rijks schatkist vergoed *f* 190,000; welke ontvangsten te zamen beloopen *f* 48,728,815.39½. Van de accijnsen heeft alleen die op het zout *f* 56,088.54 meer afgeworpen dan de raming heeft bedragen; de accijns op de suiker heeft *f* 79,772.53½ minder beloopen; die op den wijn *f* 2,385.27, binnenlandsche gedisteleerd *f* 7,032.91, het buitenlandsch gedisteleerd *f* 859.70, bier en azijn *f* 7,925.05, het geslagt *f* 5,978.01½, de zeep *f* 9,804.08, de turf *f* 102,548.94, de steenkolen *f* 115,337.84, collectief-zegel *f* 31,887.90½ en het cornent-zegel *f* 2,606.23.

— Bij Koninglijk besluit is bepaald, dat het Keizerlijk decreet van den 30 December 1809, opzigtelijk de Roomsch-Katholijke Kerkfabrijken in de gemeenten van het Zeeuwsche gedeelte des bisdoms van Gent, wettig bestaat en voortduurend tot rigtsnoer moet verstrekken.

— Uit officiele staten blijkt, dat er in den jare 1836 in dit Rijk zijn *ingeklaard* [illegible] geladen, en [illegible] ledigd, met 93,689 ton ballast uitgevaren. Voor rekening [illegible] volgende vlag: 2454 onder de Nederlanden, 1119 onder den Engelsche, 60 onder de Noord-Amerikaansche, 1 onder de Portugeesche, 77 onder de Fransche, 21 onder de Russische, 55 onder de Zweedsche, 330 onder de Noorsche, 212 onder de Deensche, 52 onder de Pruissische, 502 onder de Hannoversche, 82 onder Mecklenburgsche, 88 onder Oldenburger, 4 onder Lubecker, 15 onder Bremer, 5 onder Hamburger, 1 onder Rostocker, 72 onder Kniphuizer, 7 onder Oostenrijksche, 3 onder Sardinische, 5 onder Spaansche, 8 onder Napolitaansche en 2 onder Grieksche vlag.

Deze schepen kwamen: 448 van den Kleinen-Oost, Mecklenburg en Lubeck, 629 van Hannover, 121 van Denemarken, 318 van Pruissen, 802 van Rusland, 882 van Zweden en Noorwegen, 1615 van Groot-Britannie, 281 van Frankrijk, 50 van Portugal, 22 van Spanje, 42 van Italie, 17 van den Levant, Aegypte en Barbaryen, 1 van de Kanarische, Azorische en Kaap-Verdische Eilanden, 1 van de Kust van Guinea, 129 van de Kaap en Oost-Indie, 2 van China, 24 van de Zuid-Amerikaansche Gouvernementen (aan den Westelijken Oceaan), 3 van Curaçao, 28 van Brazilie, 3 van Berbice en Demerary, 93 van Suriname, 140 van Noord-Amerika, 1 van Groenland en Straat-Davis, 3 van onopgegeven plaatsen.

In het jaar 1836 zijn uit de onderscheiden Nederlandsche havens gezamenlijk *uitgeklaard* 5245 schepen, metende 667,361 tonnen, waarvan 3414 schepen geladen, metende 449,872 tonnen; de overige met ballast.

Onder Nederlandsche vlag had men 2500 schepen, metende gezamenlijk 288,240 ton, waarvan 1630 geladen, metende 209,744 ton; onder Engelsche vlag 2110 schepen, metende 182,293; Noord-Amerikaansche vlag 61 schepen; Portugesche 1; Fransche 75; Russische 22; Zweedsche 49; Noorsche 77; Deensche 220; Pruissische 61; Hanoversche 502; Mecklenburgsche 86; Oldenburger 96; Lubecker 8; Bremer 16; Hamburger 5; Kniphuizer 69; Rostocker 3; Oostenrijksche 6; Sardinische 3; Siciliaansche 4; Napolitaansche 2, en Grieksche 2.

Van het gezamenlijk getal uitgeklaarde schepen waren bestemd naar den Kleinen-Oost, Mecklenburg en Lubeck 590, Hannover 570, Denemarken 84, Pruissen 322, Rusland 178, Zweden en Noorwegen 787, Groot-Britannie 1686, Frankrijk 316, Portugal 95, Spanje 23, Italie 47, Levant, Aegypte en Barbarye 7, Kanarische, Azorische en Kaap-Verdische Eilanden 3, Kust van Guinea 1, Kaap en Oost-Indie 120, Zuid-Amerikaansche Gouvernementen (West-Oceaan) 14, Curaçao 2, Brazilie 13, Berbice en Demerary 5, Suriname 86, Noord-Amerika 195, Groenland en Straat-Davis 2, België 24, en onbekend 321.

Havens van het Rijk der Nederlanden, in welke de schepen zijn *ingeklaard*: te Amsterdam 1754, Muiden 21, Zaandam 187, Enkhuizen 4, Medemblik 42, Edam 65, Monnikendam 43, Alkmaar 37, de Helder 15, Texel 9, Terschelling 2, Harlingen 50, Brielle 3, Maassluis 7, Hellevoetsluis 20, Rotterdam 1556, Delfshaven 3, Schiedam 96, Vlaardingen 42, Dordrecht 249, Vlissingen 25, Vere 2, Zierikzee 9, Brouwershaven 4, Middelburg 24, de Lemmer 24, Workum 71, Harlingen 367, Dockum 21, Kampen 6, Zwolle 22, Delfzijl 238, Termunterzijl 139, Groningen 205, Oude Pekel-A 13, Lang-Akkerschans 14, Zoltkamp 28.

Te *uitgeklaard* uit de volgende havens: uit Amsterdam 1751, Amersfoort 7, Muiden 33, Zaandam 79, Enkhuizen 3, Medemblik 37, Edam 55, Monnikendam 40, Alkmaar 34, de Helder 13, Texel 13, Terschelling 1, Purmerende 58, de Brielle 2, Maassluis 3, Hellevoetsluis 29, Rotterdam 1479, Delfshaven 5, Schiedam 52, Vlaardingen 28, Dordrecht 324, Vlissingen 23, Vere 6, Zierikzee 7, Middelburg 26, de Lemmer 27, Staveren 3, Workum 68, Harlingen 378, Dockum 24, Mackum 23, Ameland 1, Schiermonnikoog 1, Bo[illegible], Kampen 7, Zwolle 28, Delfzijl 193, Termunterzijl 148, Groningen 248, Oude Pekel-A 19, Lang-Akkerschans 50, en uit Zoltkamp 30.

— Nog meldt men uit 's Gravenhage van den 2 December:

Heden is in deze Residentie aangekomen Graaf *de Rossi*, buitengewoon Gezant en Gevolmagtigd Minister van Zijne Maj. den Koning van Sardinien bij het Nederlandsche Hof, en is aan het hôtel *de Bellevue* afgestapt.

— Gisteren namiddag is alhier overleden de heer Mr. *H. A. Hoyinck van Papendrecht*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarin dezelve voor de provincie Holland zitting had, voorts Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, en Rijks-Advocaat in de provincie Holland. In 1828 werd hij voor de eerste maal ter vergadering van de Tweede Kamer afgevaardigd, waarvan hij het lidmaatschap alzoo gedurende acht jaren vervuld heeft. Hij was steeds een groot voorstanders van de voorstellen der Regering en deed zich als zoodanig reeds, in het eerste jaar, dat hij aan de werkzaamheden der vergadering deel nam, kennen, toen hij, onder anderen, bij de behandeling van het voorstel van den heer *de Brouckere*, en bij de beraadslagingen over de veelvuldige aan de Kamer ingediende petitien, met ijver de daden der Regering verdedigd en de eischen der Belgen bestreden heeft. Bij verschillende beraadslagingen over de nieuwe regterlijke organisatie, gaf hij ook van zijne kennis in dezen blijken. In Julij jl. werd hij als lid der Kamer herkozen, zoodat de, door zijn overlijden opengevallen plaats, door de Staten van Holland, voor den tijd van drie jaren, behoort te worden aangevuld.

— Uit Amsterdam meldt men van 1 December:

Wij vernemen, dat door den verdediger van *Elias Koster* op nieuw een ampel request aan Z. M. is ingezonden, hoofdzakelijk gegrond op eene onlangs door het Hof van Assises erkende bestaanbaarheid van voorbijgaanden waanzin, in welke zaak ook geene de minste drijfveer tot het gepleegde feit werd aangetroffen. Hetzelve bevatte wijders, dat, ofschoon het condemnatoir arrest kracht van gewijsde bezat, de zaak zelve tot op den huidigen oogenblik nog even duister en raadselachtig was gebleven, weshalve de toepassing der doodstraf nogmaals aan de ernstige overweging van Zr. Ms. wijsheid werd opgedragen.

— De *Utrechtsche Courant* van den 1sten December, de vrijspraak van Mej. *H. J. C. Leurs* vermeldende, voegt er het volgende bij:

Van eene andere hand, zijn wij nog versocht hier bij te voegen: „dat de tijding van de vrijstelling van Mej. *Leurs*, gisteren avond, bij de aankomst der Amsterdamsche Diligence, alom door de stad verspreid, bij alle ingezetenen, die met haar maar eenigzins bekend waren, de grootste deelneming en vreugde heeft verwekt, daar zij gedurende de vele jaren, dat zij alhier aan het hoofd van eene bloeijende dag- en kostschool gestaan heeft, zich altoos de liefde der aan haar toevertrouwde kinderen, de achting der ouders en de goedkeuring der genen, aan wie het toezigt over hare school was opgedragen, heeft weten te verwerven."

RUSLAND.

Den 16 November, schrijft men uit Petersburg, is het alhier plotseling gaan vriezen; daags te vören had het nog zwaar geregend.

— Sommige Fransche bladen melden, op grond van bijzondere brieven van den 8sten dezer uit Moskou, dat de Keizer van Rusland op zijne reizen op eene bijna wonderbare wijze aan een allerdreigendst gevaar ontkomen is. De caléche des Keizers reed met een span van zeven paarden, in de omstreken van Tiflis, langs eenen steilen afgrond. Een der voorste paarden uitglijdende, sleepte drie der anderen met den postiljon met zich mede in den val. De wederstand der drie achterste aan den disselboom gespannen paarden, door den koetsier met de grootste tegenwoordigheid van geest ten sterkste ingehouden, deed den voortrein bij geluk breken, zoodat het rijtuig stil bleef staan. De vier paarden van het voorspan zijn met den ongelukkigen postiljon in den afgrond gestort en aldaar omgekomen.

— Uit Odessa meldt men van den 10 November, dat de *voorzorg-maatregelen*, welke de Regering tegen de uitbreiding der pest genomen heeft, voor de inwoners hoogst lastig zijn, hoewel zij echter daartoe hunnen bijstand verleenen. In het geheel zijn 20 personen door de plaag aangetast, die tot dusverre zich tot de voorsteden bepaalde, doch sedert den vorigen dag ook in de stad zich heeft geopenbaard. De meeste aanzienlijke inwoners hebben zich geheel afgesloten, en vele huizen zijn volstrekt in vestingen veranderd, uit welke alleen door de vensters wordt gepalementeerd. Geen dienstbode, geen kind durft het hoofd naar buiten steken, en voor de deur staat een marmeren vat met chloor, die alle pestdampen tot zich trekken en opslurpen moet.

Bucharest den 12 November. Volgens nieuwe berigten uit Odessa zijn de pestgevallen aldaar zeer toegenomen, dezelve zouden reeds 100 bedragen en nog is de voortgang der ziekte niet gestuit, ja zelfs zouden er nog gedurig enkele gevallen worden waargenomen, doch in de reeds afgesloten plaatsen. De aanvankelijke snelle verspreiding zou daardoor hoofdzakelijk veroorzaakt zijn, dat de zich in de kaserne bevindende vrouwen op het gerucht dat de hooggevreesde ziekte was uitgebroken, de kaserne verlieten en zich naar alle kanten in de stad verspreidden. De meeste vreemdelingen namen daarop de vlugt uit de stad. — Van den kant van Oostenrijk zijn reeds aan de grenzen *voorzorg-maatregelen* bevolen en 8000 man tot vorming van een cordon naar de grenzen der Bukowina afgezonden. Tegen de vreemdelingen, welke reeds vóór deze maatregelen van Odessa zijn gekomen, wordt evenwel een streng gezondheidsonderzoek aanbevolen.

PORTUGAL.

Lissabon den 21 November. In bijzondere berigten worden de geldzaken in Portugal in een zeer donker licht gesteld. De schatkist was geheel uitgeput. De uitgegeven schatkist-biljetten waren voor hen, die buitenslands woonden, van geene waarde. Het gerucht had gelooven, dat door het Portugeesch Bewind verkondigd zou worden, dat het land bankbreuking was; doch dit werd intusschen voor ongerijmd gehouden, en minste ten opzigte van de vreemde schuldeischers. Men kon echter ook niet bevroeden hoe men geld zal bekomen, om in de bestaande behoefte te voorzien. De heer *Oliveira* heeft verklaard, dat hij niet minder dan 500,000 st. alleen voor

buitenlandsche schuldhouders noodig had. Met der daad zegt een briefschrijver: „Er is geen cent in de schatkist, en de tolkantoren ontvangen louter papier." Bij dezen geldelijken nood kwam, dat er in het zuiden des Rijks nog altijd Miguelistische benden zwerven, terwijl zich eenige guerilla's der Charteristen in het noorden zouden ophouden.

— Door HH. MM. waren de burgerlijke en militaire Overheden in de laatste dagen ten Hove ontvangen. De Koning schijnt thans bij de bovendrijvende partij in gunst te staan. Hij zou binnen kort in het noorden het leger in oogenschouw nemen.

SPANJE.

Berigten over Parijs van den 29 November.

Uit Bayonne wordt van 24 November gemeld:

Het leger van *Espartero* is op dit oogenblik volgenderwijze zamengesteld: Generaal *Ribero* te Pampeluna en in den omtrek; Generaal *Miranda*, onder Koning en militaire gezagvoerder van Navarre en de gedetacheerde troepen; Generaal *Buerens* bevelhebber te Vittoria en van een mobile afdeeling; de brigade-Generaal *Ullibarri* te Lerin, manoeuvrerende om de punten aan de grenzen weder te bezetten; de brigade-Generaal *Diego Leon* commandant der cavalerie en van het corps dat den Ebro bewaakt; de brigade-Generaal *O'Donnell* gezagvoerder over de troepen die San-Sebastian en de linie van Hernani tot aan de grenzen bezet houden, als ook over het garnizoen van Bilbao.

De sterkte en de bevelhebbers der verschillende Carlistische corpsen is niet gemakkelijk op te geven sedert de troepen eene nieuwe organisatie hebben ondergaan en alle chefs door Don *Carlos* veranderd zijn. Alles duidt aan dat binnen kort eene gewigtige operatie zal plaats hebben.

De zitting der Cortes te Madrid is den 20 November genoegzaam geheel besteed aan het benoemen van onderscheiden Commissien, waaronder die voor het opstellen van een antwoord op de troonrede.

Berigten over Parijs van den 30 November.

Uit Bayonne wordt van 25 November gemeld:

Volgens hier ontvangen brieven uit Tolosa van eergisteren, bevond Don *Carlos* zich destijds te Amurio.

Volgens zeggen van sommigen heerscht onder *Espartero's* leger veel desertie. Men verzekert zijn 4000 man uit Pampeluna naar Urroz en Aoiz gedetacheerd, met het doel om de linie van Valcarlos te verkennen.

— Uit San-Sebastian verneemt men, dat de Spaansche bezettings-troepen dagelijks daden van ruchteloosheid plegen en de officieren genoodzaakt zijn strengelijk tegen hen te handelen. De Engelschen, die aan alles gebrek hebben, verlangen naar huis gezonden te worden, tot welk vertrek Lord *John Hay* het verlof is wachtende.

Te Cabezon, in de provincie Valladolid, heeft de Generaal *Lorenzo*, volgens het voorbeeld van *Espartero* eenige soldaten laten doodschieten, die zich aan insubordinatie hadden schuldig gemaakt.

Berigten over Parijs van den 1sten December.

TELEGRAPHISCHE DEPECHE.

PERPIGNAN, 28 *November.*

De Carlisten hebben het beleg van voor Puycerda in den nacht van 27 op 28 opgebroken, op de tijding dat *Cabo* den 27sten van Campredon was vertrokken en met 2400 man hen aan te vallen.

— Uit Bayonne meldt men van 26 November:

Onder de wederzijdsche legers heerscht veel bewegingloosheid; intusschen zijn de Christinos voornemens om, behalve het herstellen der linie van Valcarlos, eenige bataljons naar Guipuscoa te zenden, welk gewest het tooneel van nieuwe operatien schijnt te zullen worden. De Carlisten houden zich hoofdzakelijk bezig met het vervaardigen van kleedingstukken voor hunne troepen. De arrestatie van *Zariategui* bevestigt zich; al de vorige bevelhebbers zijn door nieuwe vervangen. De desertie duurt intusschen onder het leger van Don *Carlos* voort.

— Ter gelegenheid van den geboortedag van *Isabella II* heeft de Koningin onderscheiden ridderteekenen aan de nationale garde uitgereikt en dit wel wegens het gehouden mannelijk gedrag, toen de troepen van Don *Carlos* tegen de hoofdstad in aantogt waren.

— Het stadje Lucena, door *Cabrera* belegerd, bleef zich verdedigen.

— Volgens de laatste berigten zou ook *Zariategui* bij Don *Carlos* in ongenade gevallen zijn. De vervanging van dezen en andere Carlistische Generaals moet zeer slechts op de soldaten terugwerken.

— Te Camposverde zijn een Carlistisch Colonel, 19 officieren, 6 sergeanten en 30 soldaten gevangen genomen.

— In de Cortes-vergadering van 26 November is, een voorstel aangenomen van *Huelves*, om den Minister van Oorlog in de Kamer te roepen, ten einde verantwoording te geven, omtrent de oproerige benden die zich in de nabijheid der hoofdstad ophouden. Te gelijk heeft de Kamer een voorstel der Afgevaardigden van Estramadura goedgekeurd, om openingen aan den Minister van Financien te vragen. De Generaal *Ramonet* moet, naar men zegt, aan de Afgevaardigden hebben verklaard, dat hij geen Minister van Oorlog was, aangezien hij over geen enkelen soldaat kon beschikken, en dat de Minister van Financien even zoo weinig Minister was als hij, daar hij geenen penning in kas heeft. Men verwacht, dat heden eenige Ministers hun ontslag zullen nemen.

ITALIE.

NAPELS den 18 November. De courant van Piemont van 17 November, bevat een Koninglijk bevel over de instelling der Majoraten. Er kunnen Majoraten ten voordeele van personen of familien, die zich in den Staat verdienstelijk gemaakt hebben, opgerigt worden, doch zij moeten op een vrij grondbezit, hetwelk een zuiver inkomen van 10,000 Lire bedraagt, gevestigd worden. Met de Majoraten is altijd een in de mannelijke linie overerfende adelstitel verbonden.

— Op de zoo schoone dagen van October, begon hier onmiddelijk de winter, en sedert eenige dagen hebben wij de in dit jaargetijde zeer zeldzame vertooning, dat de Vesuvius en de overige omliggende bergen met sneeuw bedekt zijn. In den voorgaanden nacht woedde een hevige storm, de thermometer was gisteren op 5 gevallen.

DUITSCHLAND.

Z. K. H. de Aartshertog, *Jan* Van Oostenrijk, is den 19 November te Triest aangekomen en zal met de aldaar nog aangekomen hooge personen eene 12daagsche quarantaine houden.

— De *Pruissische Staatscourant*, na de publicatie tegen den Aartsbisschop van Keulen te hebben medegedeeld, heeft hierbij nog eenige opheldering; zij berigten in het volgende:

„Ten einde namelijk om aan de uitoefening der ambtsbetrekkingen van den Aartsbisschop perk te stellen, heeft Z. M. bij Kabinetsbevel van den 15den dezer, met groot leedwezen en alleen uit aanmerking van de dringend geworden noodzakelijkheid, de vereischte verordening uitgevaardigd en de uitvoering van den aldus vastgestelden maatregel opgedragen aan den Opper-President der Rhijn-provincie, *von Bodelschwing*, op wien in die hoedanigheid de waarneming van het Majesteitsregt *circa sacra* in dat gewest berust. De aan denzelven ten deze gegevene nadere voorschriften behelsden, dat hij in eene, met alle waardigheid eener plegtige handeling te houden conferentie, in tegenwoordigheid van verscheiden door hunne ambtsbetrekking hoog geplaatste getuigen, aan den Praelaat, op grond van het aan denzelven te vertoonen Kabinetsbevel, de vraag moest voorleggen: of hij bij zijne vroegere verklaring volhardde? en denzelven, ingeval van een bevestigend antwoord, moest aankondigen: dat de uitoefening van zijn Aartsbisschoppelijk ambt en dus ook het verblijf in het Aartsbisdom Keulen hem onder deze omstandigheden door Z. M. den Koning niet langer konde veroorloofd worden; dat het hem evenwel vrijstond, om buiten dat Bisdom, in zijn geboorteland, zijnde de provincie Westphalen, naar goedvinden eene verblijfplaats te kiezen, van waar hem dan niet zoude belet worden zich schriftelijk of wel persoonlijk naar Rome te wenden, mits hij slechts, om verdere verwarring der aangelegenheden te verhoeden, beloven wilde voortaan geenerlei ambts-handeling te verrigten; dat daarentegen, ingeval hij zelfde die belofte af te leggen, ter noodzakelijke verzekering van het zoo even gemelde doel, de in de nabijheid van zijn geboorteland gelegene stad Minden, volgens bepaling van Z. M., hem als voorloopig verblijf aangewezen en zijn onmiddellijk vertrek derwaarts bevolen zoude moeten worden.

„De Opper-President heeft op Maandag den 20sten dezer, dezen last ten uitvoer gebragt, en daarbij is van den kant des Aartsbisschops, onder volstandige herhaling zijner vroegere verklaring, het afleggen der van hem gevraagde belofte geweigerd worden. Dienvolgens heeft, om de boven aangevoerde dringende reden, de Aartsbisschop reeds in den avond van dien dag naar Minden moeten vertrekken. De Overheid dier stad is gelast hem met alle aan zijne waardigheid en aan zijnen persoon toekomende oplettendheid te behandelen, en hem in het gebruik zijner persoonlijke vrijheid niet meer te beperken, dan volstrekt vereischt worde tot bereiking van het oogmerk, om hem de uitoefening van Aartsbisschoppelijke ambtsbezigheden onmogelijk te maken."

— Uit Frankfort wordt in eenen bijzonderen brief het volgende gemeld:

Niet minder opzien dan de afzetting van den Aartsbisschop van Keulen, maken de heftige betoogen, welke in het bekende ultra-monarchale en Katholijke dagblad van Wurzburg over die gebeurtenis gevonden worden. In die betoogen tracht men de geheele Katholijke Christenheid in beweging te brengen, en wordt de Pruissische Regering op eene zoo honende wijze aangevallen, dat men niet bevroedt, hoe de Beijersche censuur zulke taal tegen een Bondsstaat kan laten doorgaan. Van den Pruissischen kant zal daarover te Munchen gewis geklaagd worden.

— In het protest van de Göttinger Hoogleeraren, tegen het patent van den Koning van Hanover, komt onder anderen het volgende voor:

De ondergeteekenaars van dit vertoog kunnen, bij allen eerbied voor het Koninglijke woord, zonder tegen hun geweten te handelen, de staatsgrondwet niet als op eene onwettige wijze ingevoerd, en kunnen dezelve niet zonder verder onderzoek en verdediging van de regthebbenden, enkel langs den weg der oppermagt laten te niet gaan. Zij achten zich voortdurend verbonden door hunnen op die grondwet afgelegden eed, en kunnen daarom aan de keuze van eenen Afgevaardigde tot eene, op een anderen grondslag dan de Staats-grondwet bijeengeroepene Standen-vergadering geen deel nemen, noch de benoeming daartoe aannemen. Zij zijn zich bewust, dat zij de studerende jeugd steeds voor uitersten in het staatkundige gewaarschuwd en dezelve in de gehechtheid aan de landsregering versterkt hebben; maar tevens zijn zij overtuigd, dat zij niet meer met nut zouden kunnen werkzaam zijn, indien zij voor de studerende jeugd verschenen als mannen, die met hunne eeden spelen.

KOBLENS den 28 November. Het vaartuig van den schipper *Kemp*, tusschen Manheim en Koblentz, geladen met zout, tabak en hout, is heden morgen ten 8 ure, in de nabijheid van Bingen, door den hevigen wind, op een klip geworpen, zoodat het vaartuig is omgeslagen, doch de manschappen zijn gered.

Ook in de nabijheid van Nieuwied is dezen nacht een kolenschip vergaan; hetzelve behoorde den schipper *Erusdorff*, en was verzekerd.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN den 29 November. In eene vergadering van laatstleden Maandag van de partij der Radikalen, heeft men zich hevig beklaagd, dat de Minister *Russell*, die als een voorstander van hen bekend stond, zich tegen hunne gelieftkoosde plannen van hervorming had uitgelaten. Men heeft thans eene vergadering op den 4 December besproken, in welke een adres opgesteld zal worden aan de Koningin, om haar te betuigen, dat de Kiezers van Westminster niet langen hun vertrouwen aan het tegenwoordig Ministerie kunnen schenken. — Uit Dublin reeds vernam, dat de Minister *Russell* zijn ontslag had gevraagd.

— In het Hooger Huis heeft de Bisschop van Londen eene petitie met 2,000 onderteekenaars aangeboden, welke verzoeken, om het doel van zeker genootschap, om namelijk alle godsdienstig onderrigt geheel uit de scholen te verbannen, te verijdelen. — Lord *Brougham* verenigde zich in die gelegenheid een verzoekschrift in met 12,000 teekenaars, waarbij een opvoedingsstelsel voor de scholen werd gevraagd, hetgeen meer op de zedelijkheid der mindere klasse werken kon.

De Graaf *van Ripon* betoogde in hetzelfde Huis, dat de rust in Ierland, waarvan in de troonrede gesproken werd, niet bestond, daar uit de lijsten bleek, dat de misdaden aldaar schrikkelijk toenamen. Lord *Wellington* deelde in zijne meening en op zijne verzoeking zullen alle Politie-rapporten betrekkelijk Ierland van 1836 tot 1837 aan het Huis moeten voorgelegd worden.

Den 28sten heeft de Hertog *van Newcastle* in het Hooger Huis eene petitie der Protestantsche-Associatie in Londen ingediend, waarbij vertoogt werd, dat er niet langer Roomsch Katholieken in het Parlement zitting mogten hebben, omdat zij hunnen eed niet houden. Deze voordragt is door de Ministers *Melbourne* en *Brougham* hevig bestreden, doch eindelijk ter tafel nedergelegd.

— In het Lager-Huis is Maandag het ontwerp van wet op het onderzoek der betwiste Parlements-verkiezingen ten tweedenmale gelezen, waartoe met eene meerderheid van 214 tegen 160 stemmen besloten is.

De Conservativen hadden verzogt, dat deze tweede lezing nog zou zijn uitgesteld geworden, tot dat de Minister *Russell* had aangekondigd, welken weg het Gouvernement ten aanzien der beenden tegen sommige verkiezingen dacht in te slaan. Sir *R. Peel*, die dit gevoelen voorstond, zeide onder anderen, dat hunnes zijns de zaak zoo veel maar niet was, hetwijl de veranderde wijze van onderzoek niet voor den loop der tegenwoordige zitting zou worden ingevoerd. Er schijnt echter vrees te bestaan, dat de Radicale partij pogingen zal aanwenden om de verandering reeds vroeger van toepassing te maken, hetwelk vermoedelijk niet ten voordeele der Behoudende partij zou strekken.

Laatstgenoemde schrijft de bedenkingen, die zij bij deze gelegenheid geleden heeft, meer aan de overijling van den Minister, dan aan hare zwakheid in de tegenwoordige zittingstijd toe.

— De Koning van Griekenland is te Londen vertoefd, om in de zaak van een Engelsch-Roomsch, welken Z. M. wegens eene (?) vordering van 20,000 £ st. had aangeklaagd, eenen borgtogt te stellen voor het bedrag van de kosten van het proces.

FRANKRIJK.

Parijs den 1sten December. In een bijzonder berigt leest men:

Men herinnert zich, dat het kleine smaldeel van Fransche oorlogschepen, hetwelk met den heer *Las Cases* en andere Commissarissen naar Haiti stond te vertrekken, toen herzelve te nauwer nood uit Brest was uitgezeild, door eene uit Parijs ontvangene telegraphische depeche naar die reede is teruggeroepen. Die onverwachte terugkeer heeft te Brest tot allerlei gissingen aanleiding gegeven. Thans zijn wij van goeder hand onderrigt, dat de reden daarvan gezocht moet worden in gewigtige depeches, die onze Minister van Buitenlandsche Zaken, toen het smaldeel reeds zeilree lag, over Engeland, van den Voorzitter der Neger-Republiek, den heer *Boyer*, ontvangen heeft. De Voorzitter namelijk, onderrigt, dat de Fransche Regering

aan, hare nieuwe vertoogen wegens het vervullen der door Haïti aangegane geldelijke verbintenissen, door de verschijning eener zeemagt kracht wilde bijzetten, betuigt aan den Minister *Molé* dat hij niets liever wenscht, dan aan de verlangens der Fransche Regering te voldoen, mits deze redelijk en met de zwakke hulpmiddelen van het Gemeenebest eenigzins overeenkomstig waren. Maar, voegt de Voorzitter *Boyer* er bij, de afzending van eene scheepsmagt naar het eiland zou het dadelijk afbreken van alle onderhandelingen ten gevolge hebben; daar het beneden mijne waardigheid zou zijn, om enkel na gedane bedreigingen toe te geven. Dat men mij dus gewone onderhandelaars, zonder eene vertooning van gewapende magt, toezende, en ik helpof van alle pogingen te zullen aanwenden, om aan deze reeds zoo lang aanhangige zaak een einde te maken. Ten gevolge nu van dit schrijven, zou de Minister *Molé*, het smaldeel, dat inmiddels reeds vertrokken was, hebben doen terugroepen, en tevens hebben beslist, dat de Fransche Commissarissen op een enkel oorlogschip, niet door anderen begeleid, zouden vertrekken. Wij hopen, dat de thans aan te wenden proefneming eenen beteren uitslag zal hebben, dan de vroegere; maar vermits de Voorzitter in zijne nieuwe nota slechts in het algemeen zegt, dat hij de onderhandelingen weder wil aanknoopen, is het te vreezen, dat hij van zijne vroegere gestelde voorwaarden, die zoo nadeelig voor de Fransche schuldeischers waren, niet zal afgaan.

— In het Ministerieel ochtenblad van den 29 Nov. leest men het volgende:

Bij een verzoekschrift, hetwelk uit Algiers aan den Voorzitter van den Raad der Ministers is gericht, en door een groot aantal aanzienlijken en Fransche volkplantingen, alsmede door de Muphti's, de Cadi's, de voornaamste Moren en de Rabbijnen onderteekend is, wordt het verlangen geuit, dat de Hertog *van Nemours* door 's Konings wijsheid geroepen moge worden, om als Onder-Koning het dot van Fransch Afrika te regelen en die gewesten te beheeren.

— Het stoffelijk overschot van den Generaal *Damrémont* is te Parijs aangekomen en in eene, tot dien einde ingerigte, verlichte kapel geplaatst, alwaar het tot den nader te bepalen dag der begrafenis zal verblijven.

— Er is te Parijs een soort van dagblad verspreid, onder den titel van *Moniteur Republicain*, hetgeen den 3den Frimaire 46ste jaar geteekend is; het zal, zegt het, zonder zegel, zonder cautionnement enz., op onbepaalde dagen worden uitgegeven; het laat zich zeer hevig tegen den Koning uit.

— Dezer dagen had de Minister *Molé* de Nederlandsche en Belgische Gezanten gelijk aan zijnen tafel genoodigd. Men zegt, dat de beide Diplomaten verzocht hebben, om in het vervolg van dergelijke onaangename ontmoetingen verschoond te zijn.

— Over Bona heeft men tijding uit Constantine, dat het den Colonel *Bernelle* gelukt was, zoo in het paleis als in de bijzondere huizen, rijke schatten aan baar geld en ontdekken.

— Bij het ontvangen der tijding van het innemen van Constantine, heeft de jeugdige Bey van Tunis den Franschen Admiraal ten audientie toegelaten, hem op de minzaamste wijze ontvangen, en hem van zijnen eerbied voor den Koning der Franschen en van zijn oprecht verlangen verzekerd, om de vriendschappelijkste betrekkingen met Frankrijk te onderhouden.

— De *Moniteur* berigt heden, dat de Koning van Z. M. den Koning der Nederlanden het antwoord ontvangen heeft, op de kennisgeving van het huwelijk van H. K. H. de Prinses *Maria van Orleans*, met Z. K. H. den Hertog van Wurtemburg.

MENGELINGEN.

BLIK OP RUSLAND,

DESZELFS

MILITAIRE KOLONIEN EN LETTERKUNDE.

(Vervolg.)

Eene ukase duidt de Keizerlijke dorpen aan, bestemd om militaire kolonien te worden. In de zelve zogenaamde dorpen, die door boeren, die slaven zijn, de kroon zijn, en toebehoren, die het Keizerlijk huis heeft, bewoond worden, brengt men den man, den ouderdom en het gezin van elk dezer boeren op daartoe aangelegde registers. Zij, die meer dan vijftig jaren oud zijn, worden tot *meesters* of *hoofd-kolonisten* verkozen. Zoo er geen mannen genoeg van dien ouderdom zijn, om het vereischte getal daar te stellen, neemt men die, wier ouderdom er het meest nabij komt. In plaats van bonte huizen, bouwt men witte huizen, welke als straten op rijen staan. De huizen zijn alle gelijkvormig en door eene open plaats van elkander gescheiden. Elke meester-kolonist ontvangt voor zijn deel vijftien *dessetines* land, onder den last om een soldaat, zijn huisgezin, zoo hij er een heeft, en zijn paard, zoo hem een cavallerie corps is, dat in het dorp gevestigd is, te onderhouden. Daartegen moet de soldaat hem in de bebouwing van zijnen grond en anderen veldarbeid, helpen, wanneer hij niet aan zijne militaire dienst bezig is. Ten einde de kolonisten hierin te genoet te komen, worden de troepen der kolonien, slechts zeldzaam, gedurende de zaai- en oogsttijden, geoefend, doch de landbouwende soldaten voor het grootste gedeelte tot het stationaire leger behooren, kunnen de meesters kolonisten, voor het vervolg, stellige hulp van verwachten. Wanneer een nieuw geslacht, van kindsbeen af aan, aan de dubbele bevefening van den landbouw en den wapenhandel gewoon, het tegenwoordige zal hebben vervangen, zal deze vereeniging van zoo verschillende elementen zich gemakkelijker bewerkstelligen.

Het hoofd van den officier, die de inrichting der kolonie bestuurt, af, doch soldaat moet te wijzen, dien hij aan den meester-kolonist toevoegt, en er een met zijn gezin te plaatsen bij dien, welke geen kinderen hebben. De meester-kolonist wordt zelfs soldaat, in zoo verre, dat hij de montering draagt en gewoonzaak is in de pas te leeren loopen, de sabel te handeren en de officieren te groeten. Hij mag eenen zoon of verderen bloedverwant of vriend kiezen om hem in zijn werk te helpen. Hij die daartoe verkozen is, wordt *Adjunct* genaamd, en bij den dood van den meester-kolonist volgt hij hem op, met toestemming echter van den Colonel van het regiment.

Zoo de meester-kolonist verscheidene zonen heeft, wordt de oudste zijn *Adjunct*; de tweede neemt de functien over van *cantonnier*, en men geeft hem eene woning aan het dorpeinde; de derde kan *landbouwende soldaat* zijn; de overigen worden onder de *kantonniers* geschikt en opgevoed zoo als wij straks zullen verklaren.

De soldaat die men tot lid van het gezin van den opper-kolonist aanstelt, die hem zijne tafel set en hem in zijn verrichtingen helpt, wordt *landbouwende soldaat* genoemd.

Deze landbouwende soldaten maken de reële kracht der nieuwe kolonien uit, en zullen langzamerhand die van het Rijk uitmaken. In het Gouvernement van Novgorod kan men den alleen infanterie manoeuvres doen, maar in de drie Gouvernementen van het zuiden van Rusland onderrigt men hen te gelijker tijd in die der infanterie en cavalerie. Deze oefeningen worden aan de bezigheden hunner officieren overgelaten, en daar de soldaten, voor hunnen veldarbeid, alleen den tijd hebben, welke niet aan de militaire dienst wordt besteed, is het gemakkelijk te zien, dat de hulp, welke de hoofd-kolonist van het verwachten kan, bijna altoos van den wil des commanderenden officiers afhangt. Drie dagen exercitien in de week gaan voor eenen matige oefening door, zonder de wachten te rekenen welke elke soldaat regelmatig, op zijne beurt, moet betrekken. Behalve dit, zijn alle militaire dorpen gebouden, op hunne beurt, een detachement naar het hoofd-kwartier van het regiment te zenden, om er dienst te doen.

De landbouwende soldaat is aan de dubbele dienst van soldaat en landbouwer, gedurende vijf en twintig jaren, onderworpen, zoo hij Rus. en gedurende twintig jaren zoo hij Pool is, waarna hij vrij is de dienst te verlaten. Zoo hij in dienst blijft, wordt hij onder de Veteranen geplaatst en in garnizoen gezonden. Zijne plaats wordt door de *reserve* aangevuld, waarvan wij nu zullen spreken.

Nabij het huis van den hoofd-kolonist, bouwt men er een dergelijk, dat door de *reserve* bezet wordt, die men als een' tweeden *landbouwenden soldaat* kan aanzien; het is de Colonel van het regiment, die hem onder de boeren uitzoekt. Deze reserve is gewoonlijk een zoon of bloedverwant van den hoofd-kolonist. Men onderrigt hem in al de pligten, welke hij bestemd is te vervullen. Zoo de landbouwende soldaat in den slag sneuvelt, zijnen natuurlijken dood sterft, of de dienst verlaat na zijnen tijd volbragt te hebben, wordt zijne plaats door de reserve vervuld, die, op zijne beurt, door eenen kantonnier wordt vervangen, deze door een soldaten-kind, enz. De reserve moet insgelijks tot de bebouwing der vijftien dessetines land en tot de andere huishoudelijke bezigheden medewerken; hij is kleedermaker, schoenmaker, enz.

De hoofd-kolonist, de landbouwende soldaat en de reserve, kunnen de vrouw uitzoeken, die hun behaagt, en men noodigt deze huwelijken aan; maar de vrouwen, eens in de kolonien gekomen zijnde, kunnen niet elders meer huwen.

De zonen van den hoofd-kolonist, van den landbouwenden soldaat en van de reserve, van 13 tot 17 jaren, worden onder den naam van *kantonniers* aangeduid. Men oefent dezelve als soldaten, hen in het dorp vereenigende, alwaar zich de colonel bevindt, en dat tot kwartier voor het regiment dient. Zij gaan ook bij tusschenpoozen voort de scholen te bezoeken, om hunne opvoeding te voltooijen. De jongens van 8 tot 13 jaren wonen bij hunne ouders en worden om den anderen dag in de militaire dienst onderwezen. Even als de kantonniers dragen zij montering en worden als soldaten beschouwd.

De opvoeding der kinderen is een der karakteristieke trekken van het systema. Alle kinderen van het mannelijk geslacht in de kolonie worden naar de scholen van wederkeerig onderwijs gezonden. Daar leert men hen lezen, schrijven en rekenen. Men doet hen ook eene soort van katechismus over de pligten van den soldaat leeren, ingerigt zoo als die van *Napoleon* voor de jonge militairen. Men onderrigt hen in de behandeling van de sabel, de manege-exercitien, enz. Wanneer zij den ouderdom van 13 jaren hebben bereikt, verzamelt men hen aan het hoofdkwartier van het regiment; men vormt hen in korpsen, en zij, die zich het meest door hunne behendigheid en hun verstand onderscheiden, worden tot den rang van officier bevorderd. Reeds bij deze kinderen vindt men eene volmaaktheid van evolutien, welke niet dan bij geoefende soldaten zoude worden gezocht, en een *esprit de corps*, dat er niet anders dan goede militairen van kan maken.

De opvoeding der vrouwen was tot nog toe zeer verontachtzaamd geworden; maar men is later begonnen voor dezelve scholen naar de leerwijze van *Lancaster* in te rigten, welke overal de kolonien zullen worden uitgestrekt.

Sedert Rusland rang genomen heeft onder de Europesche Mogendheden, sedert het een deel uitmaakt van het staatkundig systema van Europa, schijnt het slechts door denen wil te zijn bestuurd geweest. Bij andere natien verandert de dood van eenen Monarch, de val van een Ministerie, dadelijk den loop en het karakter van het Gouvernement. Maar de onderhavige regering gaat voorwaarts, altoos voorwaarts, naar het doel dat zij zich heeft voorgesteld. Het karakter van Keizer *Alexander*, vol beleefdheid en welwillendheid, wende, wel is waar, alle schijn van argwaan af; deze Vorst komt ons voor als de beschermer der maatschappelijke orde, de kampvechter der verdraagzaamheid, de steun van alle philantropische gevoelens; maar gelooft men, dat zijne blikken zich van dat *Zuiden* hadden afgewend, hetwelk het doel der pogingen van zijne grootmoeder was? En in de bijzonderheden der Russische staatkunde, hoe vele opmerkenswaardige dingen!

Peter I en deszelfs opvolgers hebben alzoo tot systema gehad, de mannen, die wegens hunne talenten uitmunten, uit ook hun vaderland, hunne zeden en hunne meeslagen waren bij zich te houden. Deze laatste overweging vooral was niets voor hen. Wat konden zij vreezen? Welken invloed kon eene afzonderlijke inrigting op eene reeds talrijke millioen inwoners hebben, die, op eene oppervlakte van onmetelijke uitgestrektheid verspreid, zonder kennis, zonder lust en dezelve te verkrijgen, geheel onverschillig omtrent den loop der staatkundige voorvallen zijn? Buitendien zoude het toezigt van eene ijverzuchtige regentuur op eene gekluisterde pers, reeds bij derzelver geboorte, alle gevaarlijke kiemen van misnoegen en tot zelfs de minste nieuwsgierigheid bedwingen. De groote *Katharina* schiep behagen in het gezelschap van de dichters, historieschrijvers en staathuishoudkundigen van het overige Europa; hun ontbrak deels gene menigte van letteren, noch zucht om hierin te schitteren. Wij hebben verscheidene van hare pen gezien, welke eene studie verraden, niet minder merkwaardig overeen te brengen met haren lust voor de zinnelijke genietingen, dan met dien werkzamen en onrustigen geest, welke zij in al hare ondernemingen aan den dag legde. Onder de personen, die thans het Kabinet van St. Petersburg besturen, onder de Generaals, die over de legers het bevel voeren, vindt men eene menigte vreemde namen, Grieksche, Italiaansche, Duitsche en Poolsche deszelfs vermaardste veldheeren. De openbare werken worden aan Spanjaarden en Engelschen toevertrouwd, en het is in handen van Zwitsers en Italianen, dat de opvoeding der Vorsten en van den adel berust. De vloot mag vindt er hare rekening bij. De vereeniging dezer verschillende belangen, dezer tegenstrijdige zeden, deze gedurige invoering uit vreemde natien, door gedrift op de meening in de hoogste eer te werken, hebben belet, dat er zich een *Russische openbare geest* vormen, een regtbunk, die op den langen duur op de zaken van algemeen belang eenen grooten invloed zoude kunnen hebben.

De bevolking, eerste bestanddeel van kracht, vermeerdert het is waar, in Rusland in eene verschrikkelijke evenredigheid. Petersburg, dat hier vorig geslacht heeft zien bouwen, bevat meer dan 300,000 inwoners, Odessa, dat naauwelijks op onze kaarten verschijnt, is reeds eene volkrijke stad. De provincien, welke de Don en de Wolga bestroomen, zijn in korten tijd met inwoners overdekt geworden. De stammen van den Kaukasus en de Krim hebben hun zwervende leven verlaten. — Men zoude aan de talrijke verovderingen, welke elkander opvolgen, zeggen, dat het Russische Gouvernement deszelfs aandacht uitsluitend op het Oosten vestige, hoewel men wete dat het niet naast zich bezig te houden met hetgeen in het Westen van Europa omgaat.

Maar met de vermeerdering der bevolking en den voortgang der beschaving, is het onmogelijk dat dit Rijk deszelfs tegenwoordigen toestand zoude kunnen behouden. Zoo lang het onwetend en barbaarsch was, kon het geen belang in de algemeene staatkunde der wereld stellen. Onvoorziene omstandigheden hebben het van deszelfs kust omtrokken; het heeft, met eene opmerkenswaardige behendigheid, zich dezelve ten nutte weten te maken, en zich boven aan het Europesche bondgenootschap geplaatst. Dit een en ander heeft ten gevolge gehad, dat de boeren minder onwetend worden; wel is waar kondigt nog niets aan dat de massa der bevolking aan deszelfs gevoelloosheid is ontrokken, maar intusschen hebben kunsten en wetenschappen groote veranderingen teweeg gebragt.

Het zal ons gemakkelijk wezen deze veranderingen na te gaan, door eenen vluggen blik op de geboorte en den voortgang der Russische letterkunde te werpen; dit is een onderwerp, dat tot heden nog weinig behandeld is geworden.

(Vervolg hierna.)

In Tessel binnengekomen E. Hareb, en N. Odiet, beide van Charleston, B. Chadwich, van Richemont, H. A. Falck, van Baltimore, B. H. Smit, van Bordeaux, K. van der Sluis en H. B. Disney, van Londen, B. J. Potjewydt, van Cardiff, met verlies van boegspriet en andere schade, A. Kiers, van Sunderland, laatstgemelde heeft bij het binnenkomen door den harde wind deszelfs fok gebroken, boegspriet verloren en steven aan stukken geslagen.

De Engelsche brik *the Indian*, Kapt. J. Barlington, met hout, van Riga, naar Londen, is in den avond van den 27 Nov. bij den Horn, op Tersch. gestrand, doch het volk bestaande uit vijftien man gered.

Het schip *Petronella*, Kapt. J. A. de Boer, van Rostok naar Amsterdam, is den 20 Nov. te Cuxhaven binnengeloopen.

Arrivementen: Te Buenos-Ayres Kapt. E. F. Faisant, en te Triest L. Overgaauw, beide van Rotterdam; te Génua J. Tammes, van Amsterdam.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 2. *December* 1837.

NEDERLANDEN.	Gebl.	PRUISSEN.	Gebl.
Werkel. Schuld 2½pCt. 53 7/8 a 53 15/16	53 7/8	Geldl. te *Lond.* 4 pCt. — a —	—
Dito — 5 — 101 5/16 a 101 3/8	101 3/8	Aandeelen van dito .. 111 1/4 a —	—
Uitg. — .. .. .. — 2 —	—	SPANJE.	
Kans-Biljetten..... 22 7/8 a 22 15/16	22 15/16	Nieuwe 1835-885 5pCt. 19 11/16 a 19 7/8	19 7/8
Amort.Syndic. 4½ — 93 5/8 a 93 11/16	93 11/16	Dito onbep. st... — 19 1/8 —	—
— — 3½ — — a —	—	Dito passive..... — — a —	—
Hand.-Maats. 2½ — 172 1/8 a 172 7/8	172 7/8	Dito uitgest..... — — a —	—
Nieuwe dito .. 4½ — — a —	—	Coupons 1 *Nov.* .. — — a —	—
Aandl.H.Spoorw. — 128 a 129	129	OOSTENRIJK.	
Rotterd. Dito — 119 a —	—	Obl. *Goll & C°.* 5 pCt. — a —	—
FRANKRIJK.		Certificaten... 2½ — — a —	—
Inschr. Grb. 3 pCt. — a —	—	Neg. Metaliek 2½ — — a —	—
— — 5 — — a —	—	Idem ..... 5 — 100 1/8 a —	—
RUSLAND.		Dito in *Lond.* 5 — — a —	—
Gb.*H.*&C°.1798 5pCt. 104 5/8 a —	—	Bank-Aktien.. 3 — — a —	—
— 18 2/3 5 — 104 1/2 a —	—	NAPELS.	
Ins. en Certif. 6 — 66 3/8 a —	—	Certificaten... 5 pCt. — a —	—
— 18 11/13 5 — — a —	—	Dito in *Napels.* 5 — — a —	—

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.

Zaturdag den 2 *December* 1837.

Van 32 tot 36 a 37 gulden.

NIJMEGEN den 1sten December. Laatstleden Woensdag avond heeft de Breeden Kerkenraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier, uit het te voren gemaakte *zestal* van Predikanten, het volgende *drietal* geformeerd:

DD. *J. Sichens Boelens*, te Wolvega; *W. C. Wansleven*, te Logchem, en *W. Robert Vidler*, Theol. Doct. te Loenen.

*** Bij Koninklijk Besluit van 21 November 1837, N°. 99, is aan JAN GERARD SCHELTUS, te Leyden, vergund aan te nemen den Geslachtnaam van VAN IJSSELDIJK, en zich alzoo te noemen en te teekenen: JAN GERARD SCHELTUS VAN IJSSELDIJK; geschiedende hiervan aankondiging, ingevolge voormeld Koninklijk Besluit, en de Wet van den 11 Germinal Jaar XI.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Op *Maandag den* 4 *December* 1837:

ELISABETH VAN WALDEN, OF HET SLAGTOFFER VAN HAAT EN BIJGELOOF, *Tooneelspel*, in 5 Bedrijven, versierd met deszelfs Decoratiën, Costumes, Marschen en Toestel. *Nooit alhier vertoond.* — Na hetzelve: RATABLAN, OF DE JONGE TROMMELSLAGER, Geschiedkundig *Blijspel*, met *Zang* (*Vaudeville*), in één Bedrijf, naar het Fransch van *Sewrin* en *Vicentini*, door den Heer *F. A. Majofski*.

HALVE LOTEN worden eerst NA *half negen ure* afgegeven.

(*De Aanvang ten* ZES *ure.*)

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, C. TURION, geliefde Echtgenoote van

LEIDEN, 28 November 1837. M. P. OUDSHOORN.

*** Heden trof op het onvoorziens, ons, onze Kinderen en verdere Betrekkingen, de dood van onzen geliefden Zoon, JAN PIETER, in den ouderdom van 29 jaren, waardoor zijn waardig gedenken, ons; *zonder uitterlijke teekenen van Rouw*, nimmer zal ontgaan.

LEYDEN, S. MEERBURG Hz.,

28 November 1837. J. STEEKER.

*** Al degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van Wijlen JACOBUS LA BRÉE, in leven *Leidtkant- en Kamenbehanger*, gewoond hebbende op de Hoogewoerd te Leyden en alaar op den 12 July jl. overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen aan den Ondergeteekenden, vóór of op den 15 Januarij 1838.

Leyden, 4 *December* 1837.

Wed. J. LA BRÉE,
geb. DIRKS.

*** De *Bankshakker* J. OERTHER, op de Hoogewoerd te Leyden, maakt zijnen geëerden Begunstigers bekend, dat men op de twee *St. Nicolaas*-Dagen, alle soorten van GEBAK Versch bij hem kan bekomen, mits één uur te voren te bestellen; dezelve heeft ook ontvangen: Vele ST. NICOLAAS-AARDIGHEDEN; beloovende eene prompte en civile Bediening.

*** Ter Inwoning voor eene bejaarde DAME, met hare Dochter, verlangt men TWEE ONGESTOFEERDE BENEDEN-KAMERS, waarvan de eene geschikt is tot eene Slaapkamer. — Adres met *gefrankeerde* Brieven en opgave van Prijs, aan letter A. P., bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK te Leyden.

*** Om bijzondere redenen, biedt men UIT DE HAND TE KOOP aan: Eene winstgevende en in volle werking zijnde TRAFIEK, bestaande in eene uitgebreide WOLSPINNERIJ, VOLLERIJ en PLESSERIJ, met derzelver Werktuigen en uitgestrekte Werklocaalen; alles sedert tien jaren geheel nieuw opgerigt; alsmede eene kortelings opgerigte en daaraan verbeelde HOUTZAAGMOLEN, bijzonder geschikt tot uitoefening der HOUTNEGOTIE, wordende alles gelijktijdig in werking gebragt door een Stoomwerktuig, als ook een annex WOONHUIS, met verscheidene Behuizen Kamers, TIJN, enz. — Tot nadere Informatien adresseere men zich met Brieven *Franco*, onder letter H., aan den Boekverkooper A. VAN MENTEN, in de Maas te Leyden.

*** TE HUUR op het beste gedeelte der Breedestraat alhier, EEN BENEDENHUIS, met de noodige gemakken. — Adres bij Mejufvrouw H. H. SCHREUDER, in het *Papier-Magazijn*, op de Botermarkt, te Leyden.

*** VERKOOPING,

op Woensdag den 6den December 1837 en volgende dagen, ten Huize van C. C. MENZEL, te Leyden. Van de Fraaije BIBLIOTHEEK van Wijlen den Wel-Eerw. en Zeer Gel. Heer J. DOZIJ, in leven *Predikant* enz. te *Hoogkarspel*, waaronder eene zeldzame Verzameling van Dichters uit de 16de en 17de Eeuw, in langwerpig formaat. De Catalogus is bij bovengemelde te bekomen.

*** PUBLIEKE VERKOOPING in het *INVALIDENHUIS* te *Leiden*, op Maandag den 11 December 1837, des voormiddags *ten elf ure*, Van Eenige meer of minder gebruikte KLEEDINGSTUKKEN, alsmede DEKENS en GORDIJNEN.

ALLES OM CONTANT GELD.

*** PUBLIEKE VERKOOPING op Dingsdag den 12 December 1837, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van de Wed. J. STEMMER, *Kostelijnesse*, omtrent de Doesburg, te Leyderdorp, in het Derde Kanton der Stad Leyden, *eerst op REGTERLIJKE AUTORISATIE*, van:

N°. 1. Een HUIS en ERVE, met Koestalling voor 7 Koeijen, Schuur, waarin Stalling voor 6 Koeijen, Hooiberg en verdere Getimmerte, geteekend met N°. 102, staande en gelegen in de Hoogstraat te Soeterwoude, bij het Kadaster bekend Sectie D, N°. 89, 90 en 95.

Aangeslagen in de *Directe Belasting* over 1837 tot *f* 6.

N°. 2. Eene Partij zoo WEI- als HOOILAND, groot 2 Bunders, 68 Roeden en 40 Ellen, gelegen in de Zwet-Polder, onder Soeterwoude, bij het Kadaster bekend Sectie D, N°. 62, 62 *bis*, 63 en 64.

Aangeslagen in de *Directe Belasting* over 1837 tot *f* 12. 20.

N°. 3. Eene Partij zoo WEI- als HOOILAND, groot volgens de Kadastrale Meting, één Bunder, 79 Roeden en 31 Ellen, gelegen als voren, bij het Kadaster bekend Sectie D, N°. 51, 52, 53, 54 en 55.

Aangeslagen in de *Directe Belasting* over 1837 tot *f* 8. 50., en de Partijen N°. 2 en 3, in het *Rijnlandsch Bundergeld* en *Binnenlandsche Kosten* over 1836 tot *f* 3. 82. de Bunder.

De Partijen N°. 1, 2 en 3 zijn te zamen Verhuurd, namelijk: het Huis tot den 15ten Mei 1842, en het Land tot Kersmis 1841, waarvan de Jaarlijksche Huurpenningen, bij splitsing, bedragen, als: van de Partij N°. 1 *f* 40, van N°. 2 *f* 111 en van de Partij N°. 3 *f* 74.

N°. 4. De HELFT in een HUIS, ERVE en TUIN, geteekend met N°. 43, in twee gedeeltens bewoond wordende, staande en gelegen in de Zuidbuurt, tegen over de R. C. Kerk, onder Soeterwoude, bij het Kadaster bekend onder Sectie C, N°. 151, 151 *bis*, 152, 153 en 154.

Voorts VRIJWILLIG:

N°. 5. Eene Partij zoo WEI- als HOOILAND, behoord hebbende aan het Huis en Hofstad *Van Zijl*; groot volgens de laatste Transport-Acte, 11 Bunders, 83 Roeden en ruim 67 Ellen, en volgens de Kadastrale Meting, 11 Bunders, 13 Roeden en 15 Ellen; gelegen in de Zijlaansche Polder, tegen de Zijldijk, onder Leyderdorp, bij het Kaster bekend Sectie A, N°s. 573, 574, 575, 578, 579, 580, 581, 582 en 1274.

Aangeslagen in de *Directe Belasting* over 1837 tot *f* 65. 80. *Rijnlandsch Bundergeld* en *Binnenlandsche Kosten* over 1836 tot *f* 3. 35 de Bunder.

N°. 6. Laatstelijk nog eene Partij zoo WEI- als HOOILAND, groot volgens de Oude Meting, met de Kade, 5 Bunders, 53 Roeden en 37 Ellen, gelegen in de Munnikke Polder, onder Leyderdorp; bij het Kadaster bekend Sectie B, N°s. 134, 135, 136 en 137, ter grootte van 5 Bunders, 35 Roeden en 40 Ellen. — Verhuurd tot Kersmis 1838 voor *f* 200 in het Jaar.

Aangeslagen in de *Directe Belasting* tot *f* 26. 80 en in het *Rijnlandsch Bundergeld* en *Binnenlandsche Kosten* over 1836 tot *f* 3. 35 de Bunder.

De Kooper van de Partij N°. 5, zal des verlangende de helft der Kooppenningen, tegen behoorlijke Interest en Termijnsaflossing, daarop gevestigd kunnen laten.

De Partijen N°s. 1 en 4 kunnen *twee dagen* vóór de Verkooping, telken dage van 9 tot 12 ure, en de overige Partijen *dagelijks* door de Gegadigdens worden bezigtigd.

Zijnde inmiddels nadere Informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te Soeterwoude.

*** PUBLIEKE VERKOOPING, *om Contant Geld*, op Maandag den 18 December 1837, Van ESSEN-, ELZEN- en WILLIGEN-HAKHOUT, staande langs de *Leydsche* en *Haarlemsche Trekvaart*, van de Kwaakbrug tot nabij de Noordwijkerhoek; aan te vangen 's morgens om 10 ure, aan het eerste Perceel, nabij de Noordwijkerhoek.

*** Bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL, te Leyden, is uitgegeven en alom verzonden:

BERIGT VAN INTEEKENING OP

I. Een ONTLEEDKUNDIGE ATLAS, bestaande uit *Vijftien*, met zorg behandelde en fraai uitgevoerde *Platen*, gevolgd naar JULES CLOQUET, met bijvoeging van vier à vijf Vellen Druks, behelzende de Verklaring, vervaald door A. POTGIETER.

Nut en Noodzakelijkheid van dezen *Atlas*, die in eene behoefte der Studenten in het vak der Ontleedkunde, op eene onbetaalbare wijze voorziet. Ten behoeve van deze vooral is dezelve dan ook ingerigt, ofschoon tegelijk dienstig voor een ieder, die het Menschelijk Ligchaam nader wil leeren kennen, daar de bijgevoegde ophelderende Verklaring ook voor hem, die zich niet aan dat vak van Studie heeft toegewijd, alle onduidelijkheid wegneemt.

II. Een SPRAAKKUNSTIG HANDWOORDENBOEK der FRANSCHE TAAL, door Dr. E. J. HAUSCHILD, *Lector in de Fransche Taal- en Letterkunde te Leipzig*. Uit het Hoogduitsch vertaald door G. VAN ZERI.

Het doel van dit Werk is, om in de Redeneleer, die in eene volledige Fransche Grammaire voorkomen, al de regelen der Syntaxis, kortom alles, wat tot de Fransche Taal behoort, naauwkeurig van het Alphabeth in een geheel te vereenigen. Het is daardoor eene even geschikte Handleiding voor Onderwijzers, als eene vraagbaak voor Leerlingen, terwijl het tevens den beoefenaar dier Taal, bij voorkomende twijfelingen, oogenblikkelijk terecht wijst, en op de gemakkelijkste wijze met de gronden gemeenzaam maakt.

III. F. A. OTT, THEORETISCH-PRACTISCH HANDBOEK der ALGEMEENE en BIJZONDERE HEELKUNDIGE INSTRUMENTEN- en VERBAND-LEER, of der Heelkundige Genees-middelen Leer, ten gebruike bij Voorlezingen en Zelfonderrigt, ten opzigte op het *Leerboek der Heelkunde van* CHELIUS. Naar de derde geheel omgewerkte en zeer vermeerderde Uitgave zijner Afbeeldingen en Beschrijving der voornaamste oudere en nieuwere Heelkundige Werktuigen en Verbanden, vervaald door A. POTGIETER.

De 6de en laatste Aflevering van dit voor de Wetenschap belangrijk Werk, is eindelijk afgewerkt en volgt binnen weinige maanden.

Mede is bij denzelven in Perse, en binnen weinige dagen te verwachten: De 2de Aflevering der 2de Deels, bevattende de 3de en 4de Afdeeling, van het met roem bekende Werk van

E. A. LAUTH, HANDBOEK der PRACTISCHE ONTLEEDKUNDE, enz., waarvan de laatste Aflevering, zijnde de 3de Afdeeling, zoude en het begin des aanstaande jaars het licht zal zien.

De Uitgever, om dit Werk de meestmogelijke volkomenheid te doen hebben, heeft moeiten noch kosten gespaard, om deze Overzetting, door best Papier, nette uitvoering van Druk- en Plaatwerken, den vreemden trek oorspronkelijke te doen naderen, zonder Prijs-verhooging.

Bovengemelde Boekhandelaar is voorts gereed om de GEBRUIKTE NAMAKEN en andere Fraaije BOEKWERKJES, welke bij *St. Nicolaas* en andere Feesten tot geschenk mogen worden aangeboden,

*** Bij R. J. SCHIERBEEK te *Groningen* is gedrukt en uitgegeven: *Het Tweede en Laatste Deel* van het voortreffelijk Christen-Leerboek voor onderwijs en beerlijk Werk, getiteld:

HET PROTESTANTSCH LEERAARSAMBT, in zijnen GANSCHEN OMVANG; een Handboek der Praktische Godgeleerdheid. Naar het Hoogduitsch van den *Prelaat* Dr. HÜFFELL, Vertaald en ingerigt door L. BUSCHKEISER, *Leeraar bij de Hervormden te Wanneperveen*.

De Prijs van het geheele Werk, uit twee zware Boekdeelen bestaande, is *f* 11-00.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, te Leyden.